

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12376/2019-ERU

V Ostravě dne 20. května 2020

Č. j. 12376-9/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-12376/2019-ERU zahájeném dne 1. dubna 2020 s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], bytem [REDAKCE], [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], bytem [REDAKCE], [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, kterého se dopustil z nedbalosti tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona dne 26. října 2019 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Svádov, v ulici Labská, u budovy č. p. [REDAKCE] prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63.

II. Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 7 000 Kč (slovy: sedm tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 09820.**

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 09820.**

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 1. dubna 2020 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“ či „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 12376-5/2019-ERU ze dne 26. března 2020 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 26. října 2019 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Svádov, v ulici Labská, u budovy č. p. [REDAKCE] prostřednictvím zemního stroje (rypadlo značky Volvo) výkopové práce související s instalací vodovodního potrubí, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 (dále též „plynárenské zařízení“ či „středotlaký plynovod“).

Správní řízení bylo zahájeno na základě spisu zaslaného Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Ústeckého kraje, Územním odborem Ústí nad Labem, Obvodním oddělením Střekov (dále jen „Policie ČR“), sp. zn. [REDAKCE].

II. Průběh správního řízení

Dne 10. prosince 2019 byl do správního spisu vložen spis Policie ČR sp. zn. [REDAKCE].

Dne 26. února 2020 zaslal správní orgán právnímu zástupci poškozené společnosti GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen „společnost GasNet, s.r.o.“), výzvu č. j. 12376-3/2019-ERU, která byla poškozenému doručena téhož dne. Správní orgán vyrozuměl poškozeného o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody.

Dne 6. března 2020 obdržel správní orgán přípis právního zástupce poškozené společnosti GasNet, s.r.o., z téhož dne (založeno pod č. j. 12376-4/2019-ERU), ohledně nepřipojení se v přestupkovém řízení s nárokem na náhradu škody.

Dne 26. března 2020 vydal Úřad příkaz č. j. 12376-5/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen dne 1. dubna 2020. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 15 000 Kč.

Dne 7. dubna 2020 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení v odporu požádal o odpuštění pokuty nebo o její snížení z důvodu jeho finanční situace, kdy jeho čistý příjem po srážce exekuce činí [REDAKCE]. Účastník řízení v podaném odporu uvedl, že práci strojníka vykonává přes 30 let, ale s takto nezajištěným plynárenským zařízením (uložení plynárenského zařízení včetně jeho krytí pouze zeminou s kamením) se ještě nesetkal. Účastník řízení dále poukazoval na to, že nedošlo k odstávce dodávky plynu 10 konečným zákazníkům na více než pár minut, škoda byla zaplácena v plné výši.

Dne 14. dubna 2020 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, č. j. 12376-7/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen 16. dubna 2020. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti podle ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky požádat o nařízení ústního jednání, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv, a to do 10 kalendářních dnů ode dne doručení přípisu.

Dne 27. dubna 2020 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení, č. j. 12376-8/2019-ERU, ve kterém účastník řízení sdělil, že jeho čistý příjem činí [REDAKCE] a požádal o zvažení odpuštění pokuty nebo alespoň o její značné snížení. Účastník řízení v rámci přípisu doložil jeho mzdový list za měsíce leden až březen roku 2020.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

III. Popis skutkového stavu

Zemní práce související s výkopem pro vodovodní přípojku v obci Svádov, v ulici Labská, u budovy č. p. [REDAKCE] prováděl zemním strojem značky Volvo účastník řízení.

Dne 5. června 2019 vydal správce plynárenského zařízení ve věci „Kanalizační a vodovodní přípojka pro RD Labská 178, Svádov, Ústí nad Labem“ stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDAKCE] spolu s Orientačním záznamem plynárenského zařízení do mapových podkladů a Ověřenou přílohou žadatele, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání.

Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu provozovatelem plynárenského zařízení nebylo provedeno.

Dne 26. října 2019 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Svádov, v ulici Labská, u budovy č. p. [REDAKCE] prováděním zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu k poškození plynárenského zařízení.

Z fotodokumentace místa poškození je zřejmé, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v pískovém obsypu a označeno výstražnou fólií.

Účastník řízení v Úředním záznamu Policie České republiky, č. j. [REDAKCE] ze dne 26. října 2019 mimo jiné uvedl, že dne 23. října 2019 ho kamarád pan [REDAKCE] požádal, aby mu provedl výkop na vodovodní přípojku u jeho rodinného domu. V místě, kde měl být proveden výkop pro vodovodní přípojku, již byl proveden z obou stran řez v asfaltu ve vozovce. Práci započal tím, že nejprve odstranil vrchní vrstvu asfaltu na vozovce a pak postupně od plotu směrem k vozovce prováděl výkop. V hloubce asi 60 cm se objevila fólie s pískem, kde po ručním odkrytí panem [REDAKCE] se v místě nacházelo kabelové vedení O2. Poté kopal dále po vrstvách do hloubky,

kdy lžící zemního stroje poškodil plynárenské zařízení. Zemní práce byly prováděny svépomocí. Účastník řízení dále uvedl, že práci strojníka vykonává asi 30 let a vždy, když provádí zemní práce v místě, kde se nacházejí sítě, tak se řídí instinktem a spoléhá na to, že narazí na výstražnou fólii a pískový obsyp podle norem. Na otázku policejního orgánu, zda mu byla předložena dokumentace výkopových prací, a zda žádal o dokumentaci k provedení výkopových prací, účastník řízení uvedl, že mu dokumentace předložena nebyla a ani o ni nežádal, neboť věděl, že bylo vydáno stavební povolení.

Pan [REDACTED] do Úředního záznamu Policie České republiky, č. j. [REDACTED] ze dne 1. listopadu 2019 mimo jiné uvedl, že se s účastníkem řízení dohodl, že si v práci zapůjčí zemní stroj značky Volvo a účastník řízení mu provede výkop pro vodovodní přípojku. Plynárenské zařízení nebylo označeno výstražnou fólií a obsypáno pískem. Plynárenské zařízení se nacházelo v kamenitém podloží, výstražná fólie se nacházela až pod tímto podložím a ležela přímo na plynárenském zařízení.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 228 m³ plynu do ovzduší za dobu 25 minut, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ číslo protokolu [REDACTED] ze dne 30. října 2019.

Podle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, číslo hlášení v SAP PM: [REDACTED] ze dne 26. října 2019, došlo k přerušení dodávky plynu 10 konečným zákazníkům.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení.

IV. Právní hodnocení

IV. I Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od spáchání vytykaného jednání účastníka řízení novelizován jednou, kdy současné znění zákona nabylo účinnosti dne 26. února 2020. Energetický zákon byl v době od spáchání vytykaného jednání účastníkem řízení novelizován také jednou, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2020.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytykané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

IV. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, jehož jednání vedlo k poškození energetického zařízení. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl strojně zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Před zahájením prací účastník řízení nepožádal o vytyčení plynárenského zařízení v terénu a ani nepožadoval, aby mu byla dokumentace související se zhotovením vodovodní přípojky předložena.

Účastníkovi řízení nebránily žádné objektivní okolnosti v tom, aby se před zahájením zemních prací informoval u správce plynárenského zařízení, ve kterých místech se plynárenské zařízení nachází a mohl jej nechat provozovatelem plynárenského zařízení v terénu vytyčit. Účastník řízení neměl spoléhat na to, že při provádění zemních prací narazí na výstražnou fólii a pískový obsyp plynárenského zařízení, ale měl činit aktivní kroky ke zjištění přítomnosti energetických zařízení v místě provádění prací. Nadto správní orgán uvádí, že účastník řízení, jak sám uvedl, pracuje na pozici strojníka přes 30 let, tudíž tím spíše si měl být vědom toho, že před prováděním zemních prací by si měl zjistit informace o přítomnosti plynárenského zařízení v terénu. Z jednání účastníka řízení je tedy zřejmé, že si při své činnosti počínal značně nedbale a nepostupoval s náležitou obezřetností a maximální opatrností, aby k poškození plynárenského zařízení nemohlo dojít.

Účastník řízení se dopustil svého jednání z vědomé nedbalosti, když věděl (měl si být vědom), že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí.

IV. IV. Vypořádání námitek účastníka řízení

Účastník řízení v podaném odporu požádal o odpuštění pokuty nebo o její snížení z důvodu jeho finanční situace, kdy jeho čistý příjem po srážce exekuce činí [REDAKCE] Kč. K tomuto správní orgán uvádí, že k doloženým majetkovým poměrům účastníka řízení bylo správním orgánem přihlédnuto při rozhodování o výši pokuty v části „V. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

K námitce účastníka řízení týkající se uložení plynárenského zařízení včetně jeho krytí pouze zeminou s kamením správní orgán uvádí, že neoznačení plynárenského zařízení, chybějící pískový obsyp a výstražná fólie, či jiné nedostatky uložení plynárenského zařízení v zemi nezbavují osobu, jež ho poškodila, odpovědnosti za toto poškození. Z fotodokumentace z místa poškození je zřejmé, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v pískovém obsypu a opatřeno výstražnou fólií. Tuto skutečnost, hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost při rozhodování o výši pokuty v části „V. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

Účastník řízení v podaném odporu namítl, že nedošlo k odstávce dodávky plynu 10 konečným zákazníkům na více než pár minut. K tomuto správní orgán uvádí, že je tato námitka nedůvodná. Skutečnost, že v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 10 konečným zákazníkům, byť jen na pár minut, je v rozhodovací praxi Úřadu považována za přitěžující okolnost, oproti délce doby přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům, ke které se při stanovení výše sankce nepřihlíží. Správní orgán při stanovení výše uložené pokuty hodnotí jako přitěžující okolnost pouze tu skutečnost, že v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům, nikoliv dobu, po kterou odstavení všech odběratelů trvalo. Při ukládání výše pokuty byly všechny následky poškození plynárenského zařízení zohledněny a promítnuty do výše uložené pokuty, která odpovídá materiální stránce přestupku, neboť v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Blíže se k tomuto správní orgán vyjadřuje v části „V.V. Formální a materiální stránka přestupku“ tohoto rozhodnutí.

K námitce účastníka řízení, že způsobenou škodu v plné výši uhradil, správní orgán uvádí, že k uvedené skutečnosti bylo správním orgánem přihlédnuto jako k polehčující okolnosti při rozhodování o výši pokuty v části „V. Uložení správního trestu“ tohoto rozhodnutí.

IV. V. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 228 m³ plynu do ovzduší za dobu 25 minut a k přerušení dodávky plynu 10 konečným zákazníkům. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze sledovat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Pro úplnost správní orgán uvádí, že v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 10 konečným zákazníkům, kdy tento následek (společně s množstvím uniklého plynu), naplňuje materiální stránku přestupku, neboť právě přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům, byť jen na krátkou dobu, představuje narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy. V tomto konkrétním případě je rovněž nutné zohlednit, že účastník řízení prováděl zemní práce bez vytyčení přesné polohy plynárenského zařízení a bez seznámení se s dokumentací stavby a zcela nepřiměřeně se spoléhal na to, že při provádění prací narazí na výstražnou fólii a pískový obsyp plynárenského zařízení. Potenciální ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenské soustavy tak bylo značné. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

IV. VI. Odpovědnost za přestupek

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle ust. § 15 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Jak již správní orgán uvedl v části „IV. III. Právní posouzení skutku“ tohoto rozhodnutí jednání účastníka řízení vedlo k poškození plynárenského zařízení a naplnilo všechny znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, když účastník řízení porušil zákaz poškození energetického zařízení.

Účastník řízení jednal ve vědomé nedbalosti, neboť při provádění zemních prací věděl (měl si být vědom), že svou činností (jednáním) může plynárenské zařízení poškodit, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že k poškození plynárenského zařízení nedojde.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

V. Uložení správního trestu

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť účastník řízení nebyl vlastníkem věci (zemního stroje značky Volvo), jímž došlo ke spáchání přestupku. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí, nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 100 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchan. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 a 38 zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku; k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem; k významu a rozsahu následku přestupku a k druhu a míře zavinění. V neposlední řadě správní orgán přihlédl též k osobě pachatele.

Jako přitěžující okolnost správní orgán hodnotí skutečnost, že účastník řízení nepožádal správce plynárenského zařízení o provedení vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Správní orgán má za to, že účastník řízení měl přípravě podmínek pro provádění zemních prací věnovat více pozornosti, zejména zjistit si informaci o přesném uložení plynárenského zařízení v terénu a zajistit jeho ochranu.

Co se týče povahy a závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastníka řízení porušuje obecný zákaz poškození energetického zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu těchto zařízení.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 228 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 10 konečným zákazníkům. Všechny tyto skutečnosti správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnosti.

Správní orgán se též zabýval druhem a mírou zavinění, kdy obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V řízení bylo prokázáno, že účastník řízení jednal ve vědomé nedbalosti, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako polehčující okolnosti.

Jako polehčující okolnost správní orgán hodnotil skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno výstražnou fólií a pískovým obsypem.

Jako polehčující okolnosti hodnotí správní orgán úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy a skutečnost, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty také ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2018, sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení správnímu orgánu ve svém podání ze dne 27. dubna 2020 doložil mzdový list za měsíce leden až březen roku 2020. Z předloženého mzdového listu účastníkem řízení správní orgán zjistil, že jeho průměrná měsíční čistá mzda po odečtení exekuce činí [REDACTED] Kč.

Zákonný a přiměřený trest by měl být uložen při respektování zásady přiměřenosti, kdy hlavním a neopomenutelným kritériem je povaha a závažnost spáchaného činu a dále

poměry pachatele. Uložená pokuta by měla být přiměřená majetkovým poměrům účastníka řízení.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán přistoupil ke snížení pokuty oproti příkazu o 8 000 Kč s ohledem na doložené aktuální příjmy účastníka řízení.

Správní orgán má za to, že uložená pokuta ve výši 7 000 Kč odpovídá zjištěným majetkovým poměrům účastníka řízení, nenabývá vůči němu likvidačního charakteru a lze mít za to, že plní dostatečnou roli trestu a že jej i v této výši bude dostatečně stimulovat k tomu, aby se protiprávního jednání vyvaroval. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. **Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.**

VI. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Pavla Musálková, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava